

Notitie : Natuurtoets Gementweg ong.

Locatie : Gementweg ongenummerd en Ruidigerdreef 10, Vught
Datum : 21 juli 2012
Projectnummer : 211x05255
Opgesteld door : Rob van Dijk
Gecontroleerd : Jeroen Miellet
door

Voorliggend verslag behoort bij de toelichting van het bestemmingsplan 'Gementweg ong.' opgesteld door BRO met rapportnummer 211x05255.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in de Verordening Ruimte is vastgelegd.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er n.a.v. projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit de EHS en Groenblauwe mantel is ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrictlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Met passende maatregelen kan de aanvraagprocedure voor een ontheffing voorkomen worden. Voor soorten van 'tabel 2' geldt bovendien dat een ontheffing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform een door LNV goedgekeurde gedragscode. Als passende maatregelen niet mogelijk zijn dan dient er een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een belang behorende bij het beschermingsregime waaronder de soort beschermd wordt.

Methode van toetsing

In de quick-scan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is een veldbezoek gebracht aan de locaties aan de Gementweg en de Ruidigerdreef, waaruit het plangebied bestaat. Dit onderzoeksgebied is weergegeven in bijgevoegde afbeelding. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ecoloog van BRO¹ op 21 augustus 2012. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken, het grondgebruik en de mogelijke natuurwaarden binnen het onderzoeksgebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. De te slopen gebouwen zijn van de buiten- en de binnenzijde geïnspecteerd.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens, zoals de provinciale natuurgegevens en algemene verspreidingsatlassen. Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Ligging en beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit twee locaties: Gementweg ongenummerd en Ruidigerdreef 10. De locatie Gementweg bestaat uit de kadastrale percelen Vught Sectie M 256, 259, 260 en 459. Deze percelen liggen in het landelijke gebied ten noorden van de kern Vught tussen de Gementweg, Honderdmorgensedijk, Kanaalweg en Grobbendonksekoeweg.

De locatie Ruidigerdreef ligt ten noorden van de kern Cromvoirt en bestaat uit het perceel Ruidigerdreef 10 aan de noordzijde van deze weg. De begrenzing van deze locaties is weergegeven in figuur 1.

Beide locaties liggen in het gebied De Gement, een laaggelegen open gebied tussen de kernen 's-Hertogenbosch, Vught, Cromvoirt en Vlijmen. Het gebied is grotendeels in agrarisch gebruik maar wordt deels ingericht als natuur- en waterbergingsgebied (HOWABO). Het ligt op de overgang van zand- naar kleigrond en kenmerkt zich door aanwezigheid van kwel.

De locatie aan de Gementweg is onbebouwd en in gebruik als bouwland (maïsakker). Aan de noordwestzijde van de locatie ligt een berm en een waterhoudende sloot. Aan de noordoostzijde van de locatie ligt een smallere waterhoudende sloot. Op de maïsakker is een natuurlijke begroeiing nagenoeg afwezig. In de berm en het talud van de sloot aan de noordwestzijde is een grazige vegetatie aanwezig waarin met name stikstofminnende ruigtekruiden voorkomen. De watervegetatie in de sloot is goed ontwikkeld. Aan de slootkanten aan de noordoostzijde komen behalve stikstofminnende soorten ook plantensoorten voor die kenmerkend zijn voor vochtige, matig voedselrijke hooilanden (grote pimperl, moerasrolklaver, wilde bertram). Ze vormen een relict van de oorspronkelijk aanwezige bloemrijke hooilanden en kunnen ter plaatse nog gedijen door de invloed van schoon, basenrijk kwelwater in de sloot.

De locatie aan de Ruidigerdreef bestaat uit een melkveebedrijf met agrarische bebouwing en erfverharding. De bebouwing bestaat uit een bedrijfswoning, leegstaande stallen en schuren en sleufsilos. Voor het woonhuis ligt een siertuin met sierheesters, lage beukenheggetjes en gazons. Tussen het bedrijfskavel en de weg ligt een waterhoudende sloot die begroeid is met riet en ruigtekruiden.

1

2

3

4

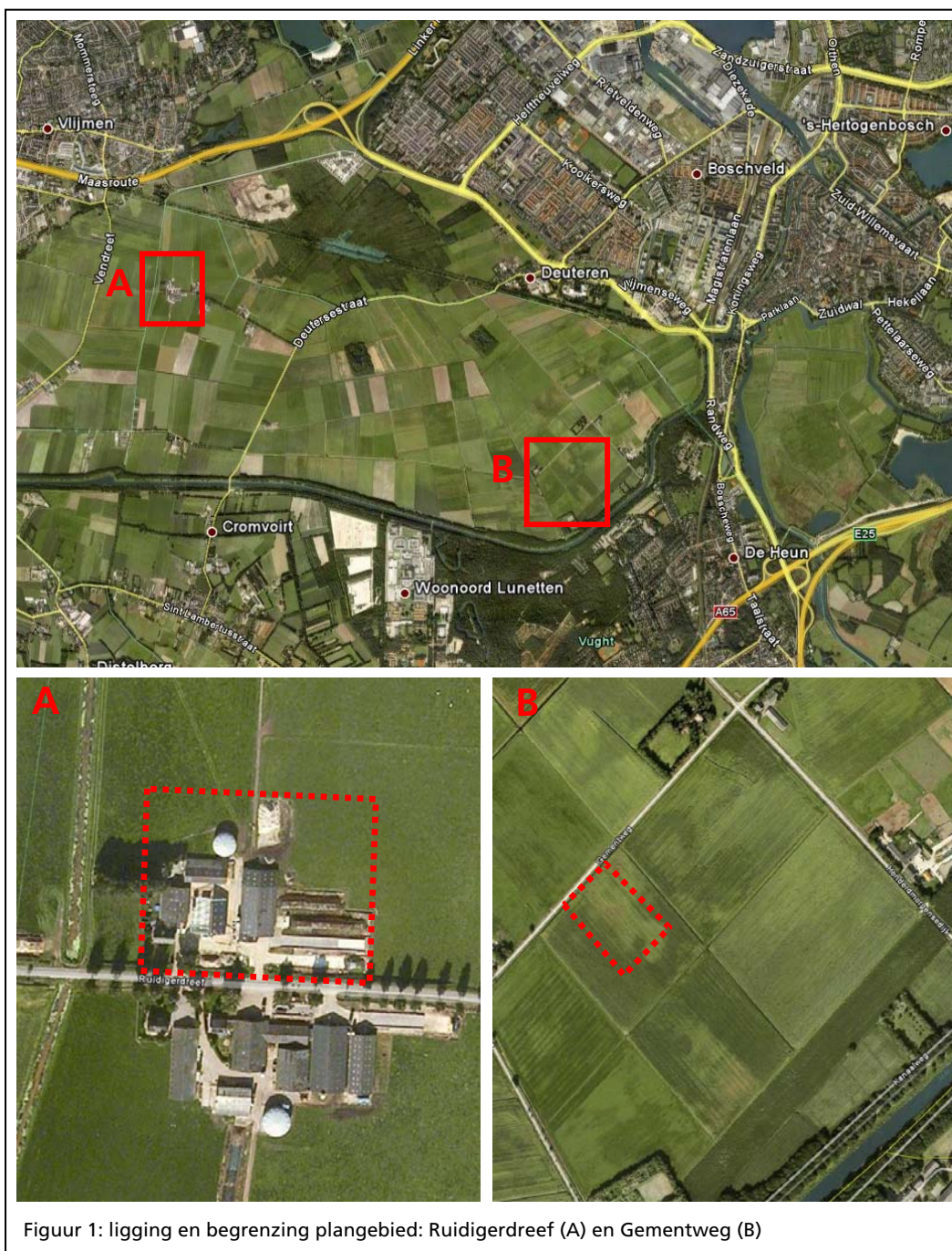

5

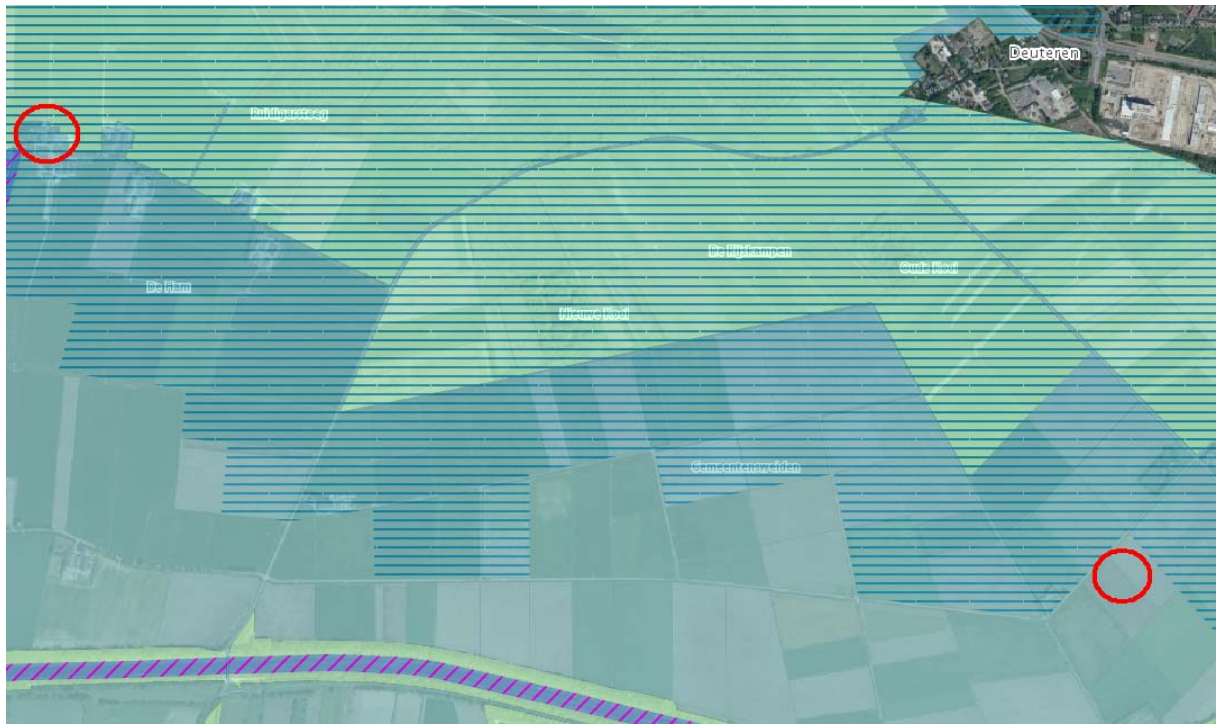

6

Foto's: 1. Woonhuis Ruidigerdreef 10. 2. Koeienstal locatie Ruidigerdreef. 3. Sleufsilos locatie Ruidigerdreef. 4. Gemeenteweg zicht op oosten. 5. Sloot aan oostzijde locatie Gemeenteweg. 6. Slootkant aan Gemeenteweg.

Figuur 1: ligging en begrenzing plangebied: Ruidigerdreef (A) en Gementweg (B)

Figuur 2. Uitsnede EHS-kaart Verordening Ruimte. Natuur en landschap. Lichtgroen = EHS. Donkergroen = Groenblauwe mantel.

Beschrijving van het initiatief

Op de locatie aan de Ruidigerdreef zal het huidige melkveebedrijf verdwijnen. De bedrijfswooning zal worden behouden en worden bestemd als woonhuis. De overige bebouwing zal worden gesloopt, waarna het gebied wordt opgenomen in de ontwikkeling van HOWABO. Op de locatie Gementweg ongenummerd is de nieuwvestiging van het melkveebedrijf voorzien. Er is nog geen bouwplan voor de nieuwe bedrijfspanden.

Toetsing Natuurbeschermingswet

P.M. Conclusies voortoets Arcadis invoegen

Toetsing planologisch beschermde natuurwaarden

De locatie Ruidigerdreef ligt in de Groenblauwe Mantel en grenst aan de noord-, oost- en westzijde direct aan de EHS. Na inrichting in het kader van de HOWABO zal de locatie onderdeel uitmaken van de EHS. De locatie Gementweg ligt geheel in de Groenblauwe Mantel.

De ontwikkeling bestaat uit sloop en nieuwbouw waarbij netto de hoeveelheid bebouwing in de provinciale groenstructuur gelijk blijft. Het beleid in de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en de versterking van natuurwaarden. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk voor zover deze gepaard gaan met behoud en/of versterking van natuur- en landschapswaarden. Op de locatie Ruidigerdreef zal door de ontwikkeling van HOWABO worden voorzien in ontwikkeling van natuurwaarden. Door een goede landschappelijk-ecologische inpassing op de locatie Gementweg wordt voorzien in het behoud van deze waarden.

Toetsing Flora- en faunawet

Flora en vegetatie

Op basis van het veldbezoek en de beschikbare gegevensbronnen zijn de verschillende vegetatietypen in het plangebied in beeld gebracht en is beoordeeld of hierin beschermde of bedreigde plantensoorten zullen voorkomen. Op de locatie Ruidigerdreef zijn wilde planten vrijwel afwezig doordat het terrein bestaat uit siertuin en erfverhardingen. Op onverharde delen en tussen de verharding in komen pioniersoorten voor, zoals straatgras, grote brandnetel, bijvoet, melganzevoet, haagwinde etc. Muurvegetaties zijn niet aanwezig.

Op de locatie Gementweg komt in de wegberm en het aansluitende sloottalud een vegetatie voor met zeer algemene soorten, zoals grote brandnetel, smalle weegbree, haagwinde, vlasbekje, boerenwormkruid, bijvoet, duizendblad. Het deel van de berm van de Gementweg ter hoogte van het plangebied (dat aan de maïsakker grenst) is in botanisch opzicht minder interessant dan de delen van de berm die aan weilanden grenzen. Deze delen zijn minder verruigd met stikstofminnende soorten en herbergen nog typische soorten van voedselarme hooilanden.

De slootkanten aan de noordoostzijde van de locatie Gementweg zijn begroeid met zeer algemene stikstofminnende soorten, maar hiertussen komen nog soorten voor van voor vochtige, matig voedselrijke hooilanden, zoals grote pimperl, moerasrolklaver en wilde bertram. De water- en oevervegetatie is goed ontwikkeld met soorten zoals waterpest, kleine egelskop, klei-

ne watereppe en andere soorten. Het voorkomen van de beschermde soort dotterbloem (beschermingsniveau 1) is goed mogelijk maar deze is uitsluitend in het voorjaar waar te nemen.. De sloot voldoet aan de biotoopeisen van deze soort. Voor soorten van dit beschermingsniveau geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In het plangebied zijn geen soorten aangetroffen die strenger beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. De streng beschermde drijvende waterweegbree die in de Gement plaatselijk voorkomt, is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Wel is de soort grote pimpernel de waardplant van de streng beschermde dagvlinders pimpernelblauwtje en donker pimpernelblauwtje. Vanuit de Flora- en faunawet is het daarom wel nodig om rekening te houden met deze plantensoort. Zie hiervoor de beoordeling onder 'Ongewervelde diersoorten'. Het behoud van de bloemrijke hooilandvegetaties is op grond van het provinciale en gemeentelijke beleid (behoud van natuurwaarden) wel van belang. Dit wordt daarom meegenomen in de landschapelijk-ecologische inpassing.

Grondgebonden zoogdieren

Op de locatie Ruidigerdreef zijn geen sporen van zoogdieren waargenomen. Op en rondom het erf zullen soorten zoals huisspitsmuis, egel, veldmuis en dergelijke voorkomen. Voor dergelijke soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het voorkomen van strenger beschermde soorten is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens uit te sluiten.

Op de locatie Gementweg zijn graafsporen van mol en veldmuis waargenomen. Behalve deze soorten zullen nog enkele andere soorten van beschermingsniveau 1 op enige wijze van het plangebied gebruik maken, zoals huisspitsmuis, egel, vos, ree, haas, rosse woelmuis, woelrat e.d. Voor dergelijke soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ook op deze locatie is het voorkomen van strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens uit te sluiten.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (holle bomen en gebouwen). Op de locatie Gementweg zijn in het geheel geen bomen of gebouwen aanwezig. Deze locatie is door de openheid, de maïsteelt en het ontbreken van geleidende beplantingen bovendien nauwelijks geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Op de locatie Ruidigerdreef is het woonhuis als geschikt beoordeeld voor vleermuizen. Onder de dakpannen zijn voor gewone dwergvleermuizen toegankelijke plaatsen aanwezig waar dieren kunnen wegkruipen. Open stootvoegen of kieren die toegang geven tot spouwen of andere nauwe ruimten ontbreken. De andere bebouwing is niet geschikt voor vleermuizen. Aan de buitenzijde zijn geen dak- of gevelbetimmeringen aanwezig waarachter voor vleermuizen toegankelijke ruimten zijn. De schuren en stallen zijn (deels) toegankelijk voor vleermuizen, maar aan de binnenzijde van de stallen zijn geen geschikte plaatsen aangetroffen waar dieren kunnen wegkruipen. De bomen achter het woonhuis bevatten geen voor vleermuizen geschikte holten. De bomen vormen wel een geschikte foerageerplaats voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling

Op de locatie Ruidigerdreef zal het woonhuis behouden blijven. Het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is daardoor op voorhand uit te sluiten. Het is niet bekend of de bomen achter het woonhuis behouden blijven. Deze zullen als mogelijke foerageerplaats voor vleermuizen echter een zeer klein onderdeel uitmaken van een totaal foerageergebied voor vleermuizen. Er kan vanuit worden gegaan dat door de sloop en geplande vernattingsmaatregelen de waarde van het gebied als foerageergebied zullen vergroten. Negatieve effecten op het functionele leefgebied van vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

Vogels

Op de locatie Ruidigerdreef zijn tijdens het veldbezoek verschillende vogels waargenomen op het erf en in de stallen. Onder het uitstekende dak van het woonhuis zijn enkele nesten van de huiszwaluw aangetroffen. Het woonhuis is daarnaast in potentie geschikt voor gierzwaluwen (onder de dakpannen). In de leegstaande koeienstal zijn de vogelsoorten huismus, witte kwikstaart en zwarte roodstaart waargenomen. De waarnemingen zijn buiten het broedseizoen gedaan, maar op grond van de waargenomen aantallen vogels kan worden verondersteld dat in de schuur één paartje witte kwikstaarten en zwarte roodstaarten heeft genesteld en dat in de stal hooguit enkele paartjes huismussen broeden. Doordat in de stal geen dieren staan, is het voedselaanbod voor de huismus beperkt. In de bebouwing zijn geen nesten of aanwijzingen van bewoning door andere gebouwbewonende vogelsoorten (zoals uilen, boerenzwaluwen) gevonden. In de tuin en de bomen rondom het woonhuis kunnen algemene vogelsoorten zoals merel, houtduif, etc. tot broeden komen. Rondom de boerderij aan de overzijde van de weg zijn boerenzwaluwen en grote aantallen huismussen waargenomen.

Op de locatie Gementweg zullen door de maïsteelt nauwelijks vogels tot broeden komen. Tijdens het veldbezoek zijn enkele huismussen in de maïsakker aangetroffen, die naar alle verwachting broeden in het huis ten noordwesten van de locatie. De weilanden rondom de locatie vormen volgens verschillende gegevensbronnen (provinciale vogelkarteringen, waarnemingsites) een waardevol broedgebied voor weidevogels zoals Kievit, wulp en grutto en andere vogels van open agrarische gebieden zoals gele kwikstaart, graspieper, veldleeuwerik, kwartel etc. De vochtige weiden en slootkanten vormen bovendien een foerageergebied voor eenden, ganzen, zwanen, roofvogels, blauwe reiger, ooievaar etc. De maïsakker heeft slechts een beperkte waarde als foerageergebied, namelijk na de oogst voor met name trekvogels en wintergasten.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Hieronder vallen de genoemde huismus en gierzwaluw. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Hieronder vallen de huiszwaluw en zwarte roodstaart.

Omdat op de locatie Ruidigerdreef het woonhuis behouden zal blijven, is het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluwen op voorhand uit te sluiten. Hetzelfde geldt voor

nesten van de huiswaluw. Voor de huismus en zwarte roodstaart zullen door de sloop van de koeienstal enkele nestplaatsen verdwijnen. Omdat de nestplaatsen van de huismus jaarrond beschermd zijn, zullen voor deze soort maatregelen genomen moeten worden om te voorkomen dat overtreding van de Flora- en faunawet optreedt. Deze maatregelen zullen tevens worden genomen ten gunste van de zwarte roodstaart. De maatregelen zullen enerzijds bestaan uit het slopen van de stal buiten de broedperiode (in de periode half augustus - half maart kan veilig gesloopt worden). Anderzijds zullen maatregelen genomen worden om vóór de sloop vervangende nestgelegenheid te creëren in het bestaande functionele leefgebied. Hiertoe kunnen bijvoorbeeld nestkasten tegen het bestaande woonhuis worden geplaatst. Deze maatregelen zullen privaatrechtelijk of publiekrechtelijk worden vastgelegd.

Nesten van overige broedvogels zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze in gebruik zijn gedurende de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ont-heffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze vogelnesten. Het is daarom aan te bevelen om benodigde werkzaamheden zoals het verwijderen van bomen en struiken en het slopen van stallen uit te voeren in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode half augustus - half maart.

Het verdwijnen van foerageergebied van vogels door bebouwing aan de Gementweg zal netto geen negatief effect hebben op deze vogels. Op de locatie Ruidigerdreef zal namelijk na sloop een natuurlijke inrichting plaatsvinden. Redelijkerwijs kan verwacht worden dat deze voor vogels een grotere waarde heeft als foerageergebied dan de maïsakker aan de Gementweg.

Amfibieën, reptielen en vissen

In de Gement zijn geen waarnemingen van reptielen of van strenger beschermde amfibieën bekend. In de noordelijker gelegen Moerputten komt de streng beschermde heikikker voor, maar hiervoor zijn in de Gement geen geschikte habitats aanwezig. In de sloten in de Gement komen wel algemene amfibiesoorten voor van beschermingsniveau 1, zoals bruine kikker, middelste groene kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Gezien het ontbreken van geschikte habitats of de afwezigheid van populaties in de omgeving is het voorkomen van strenger beschermde reptielensoorten in het onderzoeksgebied redelijkerwijs uit te sluiten.

In de watergangen in de Gement komen de beschermde vissoorten grote en kleine modderkruiper voor. Volgens de onderzoeken die zijn uitgevoerd voor HOWABO komen beide soorten in vrijwel het gehele gebied voor. In poldergebieden worden brede sloten meestal gebruikt door voor de overwintering en smallere dicht begroeide slootjes (zoals in het plangebied) door op-groeiende jongen.

Effectenbeoordeling

De sloot aan de Gementweg blijft behouden, maar wordt wel voorzien van twee dammen die toegang zullen geven tot het erf. De sloot zal hier in een duiker komen te liggen. De soortenstandaard voor de kleine modderkruiper en voor de grote modderkruiper vermeldt het volgende over het aanleggen van dammen:

Ondanks dat de handeling meestal plaatsvindt op een slechts beperkte oppervlakte / lengte van een watergang kan het effect groot zijn. Effecten zijn:

- De dam wordt opgeworpen op een plek waar 's winters of in droogteperioden modderkruipers bij elkaar clusteren; dat zijn veelal de diepere delen in een watergang of watergangstelsel.
- Doden van modderkruipers.
- Er een blijvende barrière wordt opgeworpen voor migratie of dispersie van modderkruipers.

In de soortenstandaard zijn maatregelen beschreven waarmee voorkomen kan worden dat bij de aanleg van dammen overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvindt. Deze maatregelen zullen worden uitgewerkt in een werkprotocol, dat vervolgens privaat- of publiekrechtelijk zal worden vastgelegd.

De sloot aan de noordoostzijde van de locatie Gementweg zal mogelijk worden verflauwd ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Uiteindelijk levert een dergelijke maatregel een verbetering van het leefgebied van kleine en grote modderkruiper op. Het aanleggen van verflauwde oevers kan wel negatieve effecten op modderkruipers hebben. Door het nemen van maatregelen zoals beschreven in de soortenstandaard kan dit worden voorkomen. Wanneer dit van toepassing is, zullen deze maatregelen worden opgenomen in het genoemde werkprotocol.

Doordat maatregelen kunnen worden genomen ter voorkoming van een overtreding van de Flora- en faunawet voor kleine en grote modderkruiper, komt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in het geding.

Ongewervelde diersoorten

In de Gement en de Moerputten komen twee streng beschermde dagvlindersoorten voor, het pimperlblauwtje en donker pimperlblauwtje. Het pimperlblauwtje komt uitsluitend in dit gebied voor; van het donker pimperlblauwtje is nog één populatie in Limburg aanwezig. Beide soorten leven in symbiose met de plantensoort grote pimperl en met moerassteekmieren. De rupsen van de vlinders foerageren in de eerste periode van hun ontwikkeling uitsluitend op bloemhoofdjes van de grote pimperl. Vervolgens laten rupsen zich vallen om meegenomen te worden door de mieren. In het mierennest voedt de rups zich met mierenbroed, overwintert en verpopt zich in het voorjaar.

De verspreiding van beide soorten is globaal beschreven in de onderzoeken voor HOWABO. De exacte verspreiding rondom het plangebied is niet bekend en kan bovendien van jaar tot jaar verschillen. In ieder geval is de verspreiding van de soort onlosmakelijk verbonden met de verspreiding van de grote pimperl. Deze komt in het plangebied voor in de slootkant aan de noordoostzijde van de locatie Gementweg. In de berm van de Gementweg komt de plant uitsluitend voor ten oosten van het plangebied. Het voorkomen van de moerassteekmier is niet bekend. Deze komt met name voor op open plaatsen in de vegetatie. Het is daarom zeer onwaarschijnlijk dat de mieren in de dicht begroeide slootkant aan de noordoostzijde van de locatie voorkomen.

Het voorkomen van andere beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten.

Effectenbeschrijving

De sloot aan de noordoostzijde van de locatie Gementweg zal mogelijk worden verflauwd ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Om effecten op de beschermde vlindersoorten te voorkomen, is het van belang om de grote pimpernel in het plangebied te behouden. De plant zal bij eventuele graafwerkzaamheden moeten worden ontzien. In de landschappelijke inpassing zal bovendien worden ingezet op uitbreiding van de vegetatie met grote pimpernel. Het is zeer onwaarschijnlijk dat bij vergraving van de slootkant nesten van de moerassteekmier verloren gaan. Aantasting van ondergronds levende rupsen is daardoor redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

P.M. Conclusies Voortoets

Het plangebied ligt in de Groenblauwe Mantel zoals begrensd in de Verordening Ruimte. De ontwikkeling past binnen de regels die in de verordening zijn opgesteld ter bescherming van natuurwaarden. Door een goede landschappelijk-ecologische inpassing op de locatie Gementweg wordt namelijk voorzien in het behoud van deze waarden. Deze inpassing zal in het bestemmingsplan worden vastgelegd. Op de locatie Ruidigerdreef zal door de ontwikkeling van HOWABO worden voorzien in ontwikkeling van natuurwaarden.

In het plangebied komt op de locatie Gementweg aan de slootkant aan de noordoostzijde een vegetatie voor met bijzondere hooilandsoorten (grote pimpernel, wilde bertram, moerasrolklaver). Er zijn geen soorten aangetroffen die strenger beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet. Wel is de soort grote pimpernel de waardplant van de streng beschermde dagvlinders pimpernelblauwtje en donker pimpernelblauwtje. Vanuit de Flora- en faunawet is het daarom wel nodig om rekening te houden met deze plantensoort. De plant zal bij eventuele graafwerkzaamheden worden ontzien. In de landschappelijk-ecologische inpassing zal worden voorzien in behoud en herstel van een vochtige hooilandvegetatie.

Op de locatie Ruidigerdreef is het woonhuis geschikt voor gierzwaluw, huiszwaluw en gewone dwergvleermuis. Doordat dit huis behouden blijft, is het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen van genoemde soorten op voorhand uit te sluiten.

Voor de huismus en zwarte roodstaart zullen door de sloop van de koeienstal enkele nestplaatsen verdwijnen. Omdat de nestplaatsen van de huismus jaarrond beschermd zijn, zullen voor deze soort maatregelen genomen moeten worden om te voorkomen dat overtreding van de Flora- en faunawet optreedt. Deze maatregelen zullen tevens worden genomen ten gunste van de zwarte roodstaart. De maatregelen zullen enerzijds bestaan uit het slopen van de stal buiten de broedperiode (in de periode half augustus - half maart kan veilig gesloopt worden). Anderzijds zullen maatregelen genomen worden om vóór de sloop vervangende nestgelegenheid te creëren in het bestaande functionele leefgebied. Hiertoe kunnen bijvoorbeeld nestkasten tegen het bestaande woonhuis worden geplaatst. Deze maatregelen zullen privaatrechtelijk of publiekrechtelijk worden vastgelegd.

Voor andere vogelsoorten volstaat om benodigde werkzaamheden zoals het verwijderen van bomen en struiken uit te voeren in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode half augustus - half maart.

De sloten op de locatie Gementweg vormen leefgebied van de beschermde vissoorten kleine modderkruiper en grote modderkruiper. Om te voorkomen dat bij werkzaamheden (aanleg dammen, eventueel vergraven van oevers) overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvindt, zullen maatregelen worden uitgewerkt in een werkprotocol, dat vervolgens privaot- of publiekrechtelijk zal worden vastgelegd.